

**МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ**

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ АСПІРАНТІВ**

з дисципліни

«УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ ПРОЕКТАМИ»

(для аспірантів)

МАУП

Київ-2016

Підготовлено професором кафедри фінансів і кредиту *В.Є. Сафоновою*

Затверджено на засіданні кафедри теоретичної та прикладної економіки
(протокол №11 від 12.05.2016)

Схвалено Вченою радою Інститут міжнародної економіки та фінансів ім.Святої
Великої княгині Ольги (протокол №9 від 19.05.2016)

Сафонова В.Є. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи аспірантів з дисципліни «Управління науковими проектами» (для аспірантів). – К.: МАУП, 2016. – 16 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, питання для дискусій, теми рефератів, а також список літератури.

Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2016

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна "Управління науковими проектами" належить до циклу природничо-наукових та спеціальних дисциплін.

Метою дисципліни "Управління науковими проектами" є формування у аспірантів знань та вмінь щодо забезпечення інноваційного розвитку підприємства, оцінювання його інноваційного потенціалу, обґрунтування та реалізації ефективних господарських рішень з розвитку економіки підприємства на інноваційних засадах.

Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час семінарських занять. Також велике значення в процесі вивчення та закріплення знань має самостійна робота аспірантів.

Основна мета самостійної роботи студента полягає в засвоєнні в повному обсязі навчальної програми та формуванні у аспірантів загальних і професійних навичок, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Завдання методичних рекомендацій для самостійної роботи аспірантів з дисципліни «Управління науковими проектами» полягає в конгруентному, цілеспрямованому сприянні студентам в процесі самостійної підготовки до семінарських занять. Для ефективного засвоєння курсу аспірант, працюючи самостійно, має опрацювати не тільки основні, а й додаткові інформаційні джерела з тем курсу.

Оскільки семінарські заняття є основним видом практичних занять і ефективним засобом розвитку методології наукового та практичного мислення, їх метою є закріплення теоретичних знань, отриманих на під час лекції, застосування їх у сучасних економічних ситуаціях, та прагнення передбачити подальший розвиток.

Структура семінарського заняття:

- заслуховування матеріалів, підготовлених за планом заняття;
- дискусійне обговорення незрозумілих та важливих актуальних проблем;
- заслуховування фіксованих виступів.

Слід також бути готовим до написання рефератів. При цьому аспірант повинен навчитися вести пошук необхідної літератури в бібліотечних фондах МАУП, у мережі інтернет тощо.

**Зміст самостійної роботи з дисципліни
«Управління науковими проектами»**

Заняття 1.

Тема: " Загальна характеристика управління проектами "

1. Формування проектів у науковій сфері.
2. Специфіка управління науковими проектами та їх подібність з раціональними пропозиціями.
3. Життєвий цикл наукового проекту та зміна ролей учасників у ньому.

Теми фіксованих виступів

1. Технології проектування новизни в науковій діяльності.
2. Оточення в формуванні наукового проекту відповідно до можливостей економіки України.
3. Попередня оцінка ефективності наукових проектів.

Література [1 – 3; 4; 8; 9; 11; 12; 22]

Питання для самостійного вивчення

1. Види наукових проектів.
2. Система управління проектами
3. Сутність і фази наукового проекту.

Заняття 2.

Тема: "Обґрунтування економічної та соціальності доцільності наукового проекту "

1. Формування ідеї наукового проекту.
2. Оцінка економічної та маркетингової життєздатності наукового проекту.
3. Науковий аналіз проекту на основі комплексної експертизи.
4. Обґрунтування критеріїв оцінки ефективності наукових проектів.

Теми фіксованих виступів

1. Зміст поняття «Соціальна ефективність наукового проєкту».
Класифікація ефектів від наукових нововведень на стадії проєктування.
2. Сучасні аспекти прояву ефективності в наукових проєктах.
5. Еволюція розвитку наукових проєктів за сучасних умов та конверсія з військової сфери.

Література: [1 – 3; 4; 8; 9; 11; 12; 16; 17; 22]

Питання для самостійного вивчення

1. Визначення та форми ефектів наукових проєктів.
2. Виокремлення наукового та економічного результату: схильність до венчурної діяльності.
3. Класифікація нових результатів з позиції ефектів неекономічного характеру..

Заняття 3.

Тема: "Основні форми організації структури наукового проєкту"

1. Сутність проєктної організаційної структури при формуванні економічного проєкту: зв'язки субординації, координації, функціональності.
2. Критерії вибору організаційної структури на різних стадіях наукового проєкту.
3. Визначення функціональних обов'язків учасників проєкту орієнтовно на обрану структуру.

Теми фіксованих виступів

1. Види організаційних структур відповідно до кольорової теорії.
2. Критерії оцінки ефективності організаційної структури орієнтовно на сучасні технології у сфері управління персоналом.
3. Визначення функціональних обов'язків учасників наукового проєкту: американський, японський(корейський), австралійський, скандинавський підходи.

Питання для самостійного вивчення

1. Елементи оргструктури за Мінцбергом.
2. Оргструктури наукових проектів у транснаціональних та мультинаціональних компаніях. Критерії формування.
3. Визначення функціональних обов'язків учасників наукового проекту за умови старт- апу

Заняття 4.

Тема: " Загальні підходи до планування і контролю наукових проектів "

1. Технології планування реалізації наукового проекту за сучасних умов.
2. Цілі, призначення та види планів орієнтовно на методи одержання ефектів за науковими проектами .
3. Фінансове планування за науковим проектом.
4. Розробка проектно-кошторисної документації та контроль за нею у різних галузях економіки відповідно до специфіки наукових проектів.

Теми фіксованих виступів

1. Об'єктивні умови появи планування і контролю наукових проектів.
2. Функціональна схема взаємодії фінансового планування та організаційної структури у науковому проекті.

Питання для самостійного вивчення

1. Інноваційний і життєвий цикли в науковому проекті спів падання та відмінності у центрах відповідальності.
2. Маркетингові інструменти на попередньому етапі та етапі впровадження. Їх відображення у планових документах.

Заняття 5.

Тема: " Структуризація наукового проекту"

1. Визначення структури наукового проекту на етапі планування та впровадження: загальне та особливе.
2. Управління окремими компонентами наукового проекту.
3. Завдання структуризації наукового проекту на різних стадіях.
4. Послідовність здійснення структуризації наукових проектів у різних сферах господарювання.
5. Визначення структури наукового проекту на етапі планування підприємницької діяльності в організаціях різних типів та стадій функціонування.

Теми фіксованих виступів

1. Система механізмів структуризації наукових проектів.
2. Інструменти залучення коштів з різних джерел відповідно до виокремлених структурних елементів: формування пріоритетів.

Література [1 – 3; 4; 8; 9; 11; 12; 16; 17; 22]

Питання для самостійного вивчення

1. Структуризація суспільства та наукових проектів. Їх синхронність.
2. Механізми мобілізації залучення коштів та персоналу у наукових проектах, особливості мотивації.

Заняття 6.

Тема: " Сітьове і календарне планування наукового проекту "

1. Математичні методи планування при формуванні та впровадженні наукового проекту.
2. Сіткове планування наукового проекту .
3. Календарне планування наукового проекту.
4. Оптимізація наукового проекту за критеріями часу.

Теми фіксованих виступів

1. Сіткове планування наукових проектів та теорія графів.

2. Науково-технічне прогнозування в організація НДДКР.
3. Аналіз і прогнозування в календарному плануванні наукового проекту: платіжний календар.

Література [1 – 3; 4; 8; 12; 16; 17; 22]

Питання для самостійного вивчення

1. Сітьові графіки в управлінні науковими проектами.
2. Формування графіків впровадження наукових проектів.
3. Критерій часу в наукових проектах. Класичні проміжки часу.

Заняття 7.

Тема: " Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету за науковими проектами "

1. Матеріально-технічна підготовка наукового проекту.
2. Категорії витрат за науковими проекту.
3. Порядок планування витрат за науковим проектом: першопочатковий капітал.
4. Розробка бюджету наукового проекту та підбір джерел його формування.
5. Можливості внесення змін до проектного бюджету з метою одержання результату, координування діяльності.

Теми фіксованих виступів

1. Разові витрати в наукових проектах.
2. Змішане фінансування наукових проектів та види бюджетів.

Література [1 – 3; 5 - 7; 10; 13 - 15; 18; 19; 20]

Питання для самостійного вивчення

1. Принцип синхронності надходження та витрачання у наукових проектах.
2. Принципи фінансування наукових проектів державою.

Заняття 8.

Тема: " Контроль виконання наукового проекту "

- 1.Контроль як основа управління проектною діяльністю наукового характеру.
- 2.Види контролю виконання наукового проекту за сучасних умов.
- 3.Технологія оцінки наукової проектної діяльності.

Теми фіксованих виступів

1. Регулювання процесу реалізації проекту. Причини внесення змін та оцінка наслідків.
2. Контроль та контролінг в транснаціональних корпораціях за науковими проектами.

Література: [1 – 3; 12 - 15; 17 - 19]

Питання для самостійного вивчення

1. Створення і використання умов для застосування контролю наукового проекту.
2. Управління персоналом в процесі реалізації наукового проекту.
3. Управління рівнем конкурентоспроможністю наукового проекту орієнтовно на оточення.

Заняття 9.

Тема: " Управління ризиками в наукових проектах "

1. Проектні ризики та їх класифікація в умовах невизначеності.
- 2.Принципи управління проектними ризикам за сучасних умов.
- 3.Методи аналізу ризиків наукового проекту.
4. Можливості зниження та протидії ризикам внаслідок застосування наукового підходу.

Теми фіксованих виступів

1. ***Особливості ескалації ризиків у наукових проектах.***

2. Концепція диверсифікації ризиків та різних етапах впровадження наукового проекту.

3. Характеристика результатів і ефективність протидії ризикам наукового проекту.

Література [1 – 3; 5 - 7; 17 - 19]

Питання для самостійного вивчення

1. Оцінка ризиків у науковому проекті з урахуванням диверсифікації між учасниками.

2. Критерії економічної привабливості наукових проектів орієнтовно на рівень ризику.

3. Методи оцінки ризиків у наукових проектах.

ПИТАННЯ ДЛЯ ДИСКУСІЙ

1. Різновиди проектів наукового характеру.

2. Ознаки наукових проектів від планів, програм.

3. Об'єктивна необхідність управління науковими проектами

4. Елементи системи управління проектами, їх склад і взаємозв'язок між операційним та стратегічним .

5. Фази та стадії життєвого циклу наукового проекту.

6. Концепція проекту та які етапи її розробки.

7. Етапи обґрунтування ефективності проекту.

8. Функції аналітиків щодо обґрунтування технічних і економічних можливостей виконання наукового проекту.

9. Основні етапи техніко-економічного, фінансового та економічний аналізу за науковими проектами.

10. Соціальну експертизу майбутнього наукового проекту.

11. Показники оцінки ефективності наукового проекту.

12. Методика розрахунку основних фінансових показників, які застосовуються для ефективного відбору наукових проектів.

13. Визначте переваги та недоліки різних фінансових показників оцінки ефективності наукових проектів.

14. Організаційна структура управління наукових проектом та його структуризація.

15. Принципи формування проектних груп з елементами наукової діяльності.

16. Базові елементи організаційної структури управління науковими проектами.

17. Функціональний та цільовий підходи у формуванні та впровадженні наукових проектів, їх переваги та недоліки..
18. Визначте особливості функціонування проектної організаційної структури управління в наукових проектах.
19. Переваги та недоліки матричної організаційної структури в наукових проектах
20. Дайте характеристику внутрішнім організаційним структурам управління науковим проектом та їх взаємодії з центрами відповідальності.
21. Етапи включає загального процесу планування в наукових проектах
22. Основні процеси планування проектів та їхня характеристика.
23. Охарактеризуйте допоміжні процеси планування наукових проектів.
24. Засоби та джерела фінансування наукового проекту.
25. Склад і порядок формування кошторисної документації в наукових проектах.
26. Базові підходи до вибору проектних фірм.
27. Засоби фінансування наукового проекту.

ТЕМИ РЕФЕРАТІВ

1. Види наукових проектів.
  2. Система управління проектами
  3. Сутність і фази наукового проекту.
  4. Сутність техніко-економічного обґрунтування.
  5. Поняття і класифікація грантових наукових проектів.
  6. Організаційні структури наукових проектів.
  7. Сітьові графіки в наукових проектах.
  8. Методи оцінки ефективності наукових проектів.
  9. Види ефектів та результативність наукових проектів.
  10. Наукові проекти в економіці знань.
  11. Порівняльна характеристика організаційних структур.
  12. Юридичне оформлення наукових проектів.
  13. Техніко-економічне обґрунтування в наукових проектах.
  14. Розподіл відповідальності в наукових проектах.
  15. Маркетингові елементи у наукових проектах.
  16. «Елеватор пітч» як інструмент пошуку інвестора або спонсора в наукових проектах.
  17. Наукові проекти як витoki створення організації.
  18. Маркетинговий підхід у виборі наукового проекту.
  19. Стратегії фінансування наукового проекту.

20. Способи та методи активізації новаторів-покупців у реалізації наукових проектів.
21. Комбіноване фінансування наукових проектів
22. Етапи формування й оптимізація складу джерел і механізмів фінансування наукових проектів
23. Наукові проекти та зміни в законодавстві за сучасних умов.
24. Позабюджетні наукові проекти.
25. Перелік діючих наукових проектів оприлюднених на рівні держави.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Абрамов А. В., Александров О. Г., Белов А. Н. Научно-технический потенциал отрасли. М.: Экономика, 1984.
2. Александров Е. А. Основы теории эвристических решений. М.: Советское радио, 1970. Балаян Г. Г., Жарикова Г. Г., Комков Н. И. Информационно-логические модели научных исследований. М.: Наука, 1978. – 344 с.
3. Белозеров В. Н., Малахов А. А., Розина И. А. Новое применение информационных классификаций в задачах управления наукой. М.: ВИНТИ, 1997.
4. Бурков В. Н. Задачи управления в социальных и экономических системах / В. Н. Бурков, И. В. Буркова, И. А. Горгидзе и др. – М. : СИНТЕЗ, 2005. – 256 с.
5. Бурков, В. Н. Создание и развитие конкурентоспособных проектно-ориентированных наукоемких предприятий [Текст] : монография / В. Н. Бурков, С. Д. Бушуев, А. М. Возный [и др.]. – Николаев : издательства Торубары Е. С., 2011. – 260 с.
6. Бутко М. П. Інтелектуальний капітал як чинник модернізації регіонального економічного простору : монографія / М. П. Бутко, О. В. Попело ; під заг. наук. кер. д-ра екон. наук, проф. М. П. Бутка. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2014. – 372 с.

- 7.Бородін В.С., Морозов Є.Л., Перевозчікова Н.О. Застосування методу експертних оцінок при розподілі бюджету наукової організації // Менеджер. – 2000. - №4. – С. 137- 141.
8. Ванюшкин, А. С. Композиционно-модульный подход формирования моделей управления портфелями проектов [Текст] : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра техн. наук. – Сімферополь, 2013.
9. Гольдштейн Г.Я. Стратегические аспекты управления НИОКР: Монография / Г.Я. Гольдштейн. – Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2010. – 244 с.
- 10.Грей К. Ф. Управление проектами: практич. пособие. Пер. с англ. / К. Ф. Грей, Э. У. Ларсон. – М. : Дело и Сервис, 2003. – 527 с.
- 11.Дункан Вільям Р. Керівництва з питань Проектного менеджменту / За ред. С. Д. Бушуєва. – Вид. 2-ге, переробл. – К. : Інститут менеджменту і бізнесу, 2014. – 197 с.
- 12.Закон України «Про наукові парки».-Електронний ресурс. – Доступ.- http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T091563.html
- 13.Катасонов В.Ю., Морозов Д.С. Проектное финансирование: организация, управление риском, страхование. – М.: Анкил. 2000. – 272 с.
- 14.Кобиляцький Л.С. Управління проектами: Навч. посіб./МАУП. – К.: МАУП. 2002. – 198 с.
- 15.Крючков Ю. А. Теория и методы социального проектирования / Ю. А. Крючков. – М. : МГП «Информрекламиздат», 1998. – 245 с.
- 16.Луков В. А. Социальное проектирование : учеб. пособ. / В. А. Луков. – 7-е изд. – М. : Изд-во Москов. гуманит. ун-та : Флинта, 2007. – 240 с.
- 17.Мазур И.И., Шапиро В.Д., Ольдерогге Н.Г. Управление проектами: Учебное пособие Под общ. ред. И.И. Мазура. – М: Омега-Л, 2004. – 664 с.
- 18.Морозов Є.Л. Розробка комп'ютерних додатків для підтримки прийняття рішень при експертизі наукових проектів // Менеджер. – 2012. - №3. – С. 154 - 157.

19. Системная методология планирования развития, предпроектных исследований и внешнего проектирования вооружения и военной техники: Монография / Б.А. Демидов, М.И. Луханин, А.Ф. Величко, М.В. Науменко; под ред. Б.А. Демидова. – К.: ИД «Стилос», 2011. – 464 с.
20. Твисс Б. Управление научно-техническими нововведениями / Б. Твисс. – М.: Экономика, 1989. – 271 с.
21. Управление проектами / Под ред. И.И. Мазура, В.Д. Шапиро. – М.: Омега-Л., 2010. – 960 с.
22. Тарасюк Г.М. Управління проектами: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Каравела. 2004. – 344 с.
23. Тощенко Ж. Т. Социальное проектирование / Ж. Т. Тощенко, Н. А. Антонов, Н. И. Лапин. – М.: Мысль, 1982. – 322 с.
24. Тянь Р.Б., Холод Б.І., Ткаченко В.А. Управління проектами: Навч. посіб. для студ. екон. спец. / Дніпропетровська академія управління, бізнесу та права. Кафедра економіки підприємства. – Д.. 2000. – 222 с.
25. Холявко Н. І. Характеристика середовища та основних ознак проекту / Н. І. Холявко // Економіка та підприємництво: зб. наук. пр. молодих учених та аспірантів. – 2009. – Вип. 23.2. – С. 149-156
26. Управління проектами: процеси планування проектних дій [Текст]: підручник / І.В. Чумаченко, В.В. Морозов, Н.В. Доценко, А.М. Чередниченко. – К.: КРОК, 2014. – 673 с.
27. Шталь Т. В. Соціальний маркетинг і соціальна відповідальність бізнесу: взаємозв'язки й результати / Т. В. Шталь, О. О. Тищенко // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2012. – № 4. – С. 97–104.
28. Інвестиційний менеджмент та оцінка проектів (роздавальний матеріал). Матеріали навчальних семінарів вихідного для CEUME для українських викладачів економіки та бізнесу. – К.: 2000. – 120 с.

29. Дацко О. І. Застосування ціннісного підходу для забезпечення конкурентоспроможності регіону в умовах глобалізації / О. І. Дацко // Вісн. До- нец. нац. ун-ту. – 2011. – №1. – С. 67–90
30. Багашова Н. В., Світові та вітчизняні тенденції розвитку управління проектами. – Режим доступу. <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4154>
31. Бушуев С.Д. Методология управления проектами как универсальная модель знаний / С.Д. Бушуев, Н.С. Бушуева // Управління проектами та розвиток виробництва. Зб.наук.пр. – Луганськ: вид-во СНУ ім. В.Даля, 2003. – № 4(8). – С.5-12.
32. Глущенко Л.Д. Методика комплексной оценки потенциала малого предприятия с технологическими инновациями [Електронний ресурс] / Л.Д. Глущенко, В.И. Захарченко // Bălți: Presa universitară bălțeană, 2014. - p. 79 - 86.
33. Даниленко, С. М. Аналіз сучасного стану та ефективності фінансового забезпечення наукових досліджень та інновацій в Україні [Електронний ресурс] / С. М. Даниленко. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/npkntue/2010_17/stat_17/34.pdf.
34. Кузьмицкий А. А., Новиков Д. А. Организационные механизмы управления развитием приоритетных направлений науки и техники. М.: ИПУ РАН, 1993. – 68 с.
35. Стандарт взаимодействия с заинтересованными сторонами.AccountAbility [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.accountability.org.uk
36. Керівництво з питань визначення компетентності й сертифікації українських професіональних керівників і фахівців з управління проектами NCB (ua) / Бушуев С.Д., Бушуева Н.С., Биков В.Ю., Шпильовий В.Д. – К., 2000. – 84 с.
37. Каленюк І. С. Сутність і показники ефективності проекту / І. С. Каленюк, Н. І. Холявко // Науковий вісник ЧДДЕУ. – 2009. - №3 (4). – С. 4-13.
38. Левицький А. О. Узгодження інтересів зацікавлених сторін при реалізації соціальних проектів: аналіз проблемного поля / А. О. Левицький // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. – Одеса : Вид-во ОРІДУ НАДУ, 2013. – Вип. 2 (54). – С. 77–80.
39. Монфор А. О. Оценка результативности научного труда. По данным научных учреждений США // Вестн. АН СССР. 1980. № 9.
40. Научно-технический потенциал : структура, динамика, эффективность / [Добров Г. М., Тонкаль В. Е., Савельев А. А. и др.]. – К. :Наукова думка, 1987. – 347 с.

41. Позняков В.В. Управление проектами: сущность, актуальность и особенности применения в России / В.В. Позняков // Мир Управления проектами. – 1994. – С. 252-270.
42. Пономаренко О. В. Інструменти управління ризиками соціальних проектів / О. В. Пономаренко // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. ДРІДУ НАДУ при Президентіві України. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2008. – Вип. 4 (34). – С.160–166
43. Семенчук Е. Л. Оперативное управление проектом // Материали восьмої міжнародної науково - практичної “Наука і освіта - 2005”. – Том 60. Техніка. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005. – С. 42– 43.
44. Сенча І. А. Оцінка ставки дисконтування соціальних проектів за методом міжчасових переваг / І. А. Сенча // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. пр. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2013. – Вип. 1 (53). – С. 137–140.
45. Сенча І. А.Методика кількісної оцінки прийнятності соціальних проектів для суспільства / І. А. Сенча // Публічне управління: теорія та практика : зб. наук. пр. асоціації д-рів наук здерж. упр.– Х.: Вид-во «Док-НаукДержУпр», 2013. – Вип. 1(13). – С. 97–102. 10.
46. Тарасюк Г. М. Управління проектами: навч. посібн. / Г. М. Тарасюк. – Вид. 2-ге. – К.: Каравела, 2006. – 319 с.
47. Тесля Ю.Н. Несиловое взаимодействие/Ю.Н. Тесля: Монография. – К: Кондор, 2005. -196 с.
48. Формула та напрями наукових досліджень зі спеціальності «Управління проектами та програмами» / С.Д. Бушуєв., В.Д. Гогунський., І.В. Кононенко., // Управління проектами: стан та перспективи : VIII Міжнар. наук.-практ. конф. – Миколаїв : НУК, 2012. – С. 28 – 31.
49. Чернов, С. К. Эффективные организационные структуры в управлении программами развития наукоемких предприятий [Текст] : дис. на здобуття наук. ступеня д-ра техн. наук. – Миколаїв, 2007.
50. Fuglsang, L. Innovation and the creative process: towards innovation with care [Text] / Lars Fuglsang. – Cheltenham : Edward Elgar, 2008.
51. O’Connell, D. Harvesting External Innovation: Managing External Relationships and Intellectual Property [Text] / Donal O’Connell. – England/USA : Gower Publishing Limited / Gower Publishing Company, 2011.
52. Paul, B. Entrepreneurship and Innovation Opportunity, Innovation and Entrepreneurship [Text] / B. Paul // Entrepreneurship and Small Business. – New York : Palgrave Macmillan, 2007. – P. 55–76.

53. Eveleens, C. Innovation management; a literature review of innovation process models and their implications [Text] / C. Eveleens // Working Paper HAN University of Applied Sciences. – No. 23. – 2010. – P. 112–121

Інформаційні ресурси

Періодичні видання України з проблем інноваційного розвитку:

54. <http://www.banker.com.ua> – Банківські новини
55. <http://www.business.ua> – журнал "Бизнес"
56. <http://www.expert.ua> – журнал "Експерт–Україна"
57. <http://www.dsnews.com.ua> – газета "Деловая Столиця"
58. <http://www.kommersant.ua> – газета "Коммерсант–Україна"
59. <http://www.companion.ua> – журнал "Компаньон"
60. <http://www.kontrakty.com.ua> – газета "Контракты"
61. <http://www.investgazeta.net> – "Українська інвестиційна газета"
62. <http://www.korrespondent.net> – Українська мережа новин "Korrespondent.net"
63. Офіційні сайти державних органів влади:
<http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1023-12>
64. Офіційний сайт Верховної Ради України
65. <http://www.stat.gov.ua> – Офіційний сайт Державного статистичного управління України <http://www.biz-registr.com.ua/?ct=12>

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....
2. Плани семінарських занять.....
3. Питання для дискусій.....
4. Теми рефератів.....
5. Список літератури.....

